

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/131/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7917212129
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7917212129.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcov: 1/ L. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v F., K. XXXX/X, 2/ U. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v F., K. XXXX/X, obaja právne zastúpení: advokát JUDr. Štefan Hajdu, so sídlom v Trebišove, M.R. Štefánika 3197/32 proti žalovaným: 1/ L. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v P., P. XXXX/X, 2/ ABG Trebišov, s.r.o., so sídlom v Trebišove, M. R. Štefánika 2393, IČO: 31597581, právne zastúpeného: Advokátska kancelária VASIL, ŠIMONOVÍČ & partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kuzmányho 29, IČO: 47240482, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Trebišov, č.k. 6C/45/2017-93 zo dňa 13. septembra 2018

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia v 1. a 2. rade sa podanou žalobou domáhali určenia, že kúpna zmluva uzavretá dňa 12.5.2016 medzi žalovaným v 1. rade ako predávajúcim a žalovaným v 2. rade ako kupujúcim, predmetom ktorej je prevod spoluvlastníckeho podielu žalovaného v 1. rade vo veľkosti 1/18- iny k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX ako parc. reg. „E“ KN č. XXXX - orná pôda vo výmere 3320 m² v kat. území F., je neplatná, na tom skutkovom základe, že došlo k porušeniu predkupného práva v zmysle ust. § 140 Občianskeho zákonníka žalovaným v 1. rade, ktorý pred uzavretím napadnutej kúpnej zmluvy prevádzaný spoluvlastnícky podiel prednostne neponúkol žalobcom v 1. a 2. rade ako spoluvlastníkom uvedenej nehnuteľnosti v podiele 1/6 z celku, na predaj. Žalobcovia mali za to, že ide o klasickú určovaciu žalobu v zmysle ust. § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a naliehavý právny záujem na vyslovení relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy odôvodnili tým, že nehnuteľnosť (spoluvlastnícky podiel) plánovali využívať pri svojom podnikaní.

2. Okresný súd Trebišov (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom žalobu žalobcov zamietol (I.) a uložil žalobcom v 1. a 2. rade povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným v 1. a 2. rade trovy konania v plnom rozsahu na účet ich právneho zástupcu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku osobitným uznesením (II.).

3. Súd prvej inštancie spor právne posúdil podľa ust. § 2 ods. 1, § 34, § 140 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a vzhľadom na charakter žalobou uplatneného nároku, prvotne sa zaoberal otázkou procesnej prípustnosti požadovaného určenia. Vychádzajúc zo znenia ust. § 137 písm. c) a d) CSP s prihliadnutím na obsah osobitnej časti dôvodovej správy, ako aj komentár k ust. § 137 Civilného sporového poriadku, Veľké komentáre C.H.BECK, str. 505 a nasl., na ktorý sa odvolávali vo svojich vyjadreniach i žalovaní, súd vyvodil, že nová právna úprava vykonaná zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilným sporovým poriadkom účinným od 1.7.2016 pripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti (akou je i žaloba v danej veci o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy) iba za predpokladu, že to vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného

práva). Pre tieto výnimky je spoločné, že priamo osobitný právny predpis, resp. právna norma vo svojej dikcii priznáva oprávnenej osobe právo domáhať sa na súde určenia tejto právnej skutočnosti. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že možnosť žalobcov dožadovať sa určenia neplatnosti kúpnej zmluvy nevyplýva z osobitného predpisu, ani z ust. § 140 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru o procesnej neprípustnosti žaloby o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade dňa 12.5.2016.

4. Pokiaľ žalobcovia poukazovali na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 262/2009 z 28.10.2010, 7Cdo 46 /2013 zo 14.5.2014 a 5Cdo 31/2011 zo 6.12.2012, súd prvej inštancie mal za to, že tieto rozhodnutia vychádzali z odlišného právneho predpisu (ust. § 80 písm. c/ O.s.p. účinného do 30.6.2016), a preto ich nemožno na daný prípad aplikovať. Podľa posúdenia súdu prvej inštancie vzhľadom na zmenu koncepcie, ktorá je premietnutá v znení ust. § 137 CSP, žalobcami požadované určenie je právne neprípustné. Vzhľadom na právnu neprípustnosť žalovať o určenie právnych skutočností tak, ako je tomu v danom prípade, meritórne sa otázkou (ne)platnosti kúpnej zmluvy nezaoberal a z tohto dôvodu žalobu zamietol pre jej nesúlad s platnou procesnoprávnou úpravou (ust. § 137 CSP). O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovaným, ktorí mali v konaní plný úspech, náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalobcom v 1. a 2. rade, ktorú sú povinní zaplatiť žalovaným náhradu trov konania spoločne a nerozdielne, nakoľko na strane žalobcov ide o nerozlučné spoločenstvo. O výške náhrady trov konania v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP si vymienil rozhodnúť po právoplatnosti konečného rozhodnutia samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

5. Rozsudok napadli v zákonnej lehote (včas) odvolaním žalobcovia. Mali za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, t.j. uplatnili odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Uvedli, že podanou žalobou sa domáhajú určenia, či tu právo je alebo nie je v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, nimi podanú žalobu považujú za klasickú určovaciu žalobu, a teda nie za žalobu o určenie inej právnej skutočnosti tak, ako to posudzoval súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom. Nesúhlasili so spôsobom právneho posúdenia sporu podľa ust. § 137 písm. d) CSP a so záverom súdu prvej inštancie, ktorý sa vôbec nezaoberal meritom veci a zamietnutie žaloby odôvodnil jej neprípustnosťou z procesného hľadiska. Podľa žalobcov ide o hmotnoprávnu vadu rozhodnutia, ktorá predstavuje mylné použitie právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav použiť nemožno použiť. Súd sa mal zaoberať pri rozhodovaní ust. § 137 písm. c) CSP, teda určiť či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem a vysloviť neplatnosť zmluvy zo dňa 12.5.2016, ktorá je predmetom tohto konania pre porušenie predkupného práva vyplývajúceho z ust. § 140 Občianskeho zákonníka, ku ktorému preukázateľne došlo pre neponúknutie podielu ostatným podielovým spoluvlastníkom, oprávneným z predkupného práva. Tvrdili, že majú naliehavý právny záujem, ktorý aj deklarovali a mali za to, že boli splnené všetky predpoklady pre konanie a rozhodovanie v zmysle § 137 písm. c) CSP a teda, že žaloba o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy je právne odôvodnená. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie z dôvodu tvrdenej neprípustnosti požadovaného určenia neplatnosti zmluvy, v podstate môže viesť k neodôvodnenému právnomu názoru o nemožnosti podania žaloby podľa ust. § 140 OZ a domáhania sa určenia neplatnosti právneho úkonu, v tomto konkrétnom prípade kúpnej zmluvy. Keďže súd prvej inštancie sa nezaoberal žalobou a teda, či právo je lebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, mali za to, že rozhodol nesprávne, predčasne a zároveň vychádzal aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zo všetkých uvedených dôvodov navrhli, aby odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnili nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

6. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov sa v celom rozsahu stotožnili s výrokom a odôvodnením napadnutého rozsudku, ktorý považovali za vecne správny, neobsahujúci žiadne vady vytykané žalobcami a z tohto dôvodu navrhli, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a priznal im náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Súhlasili s názorom Okresného súdu Trebišov, že žalobcovia sa domáhali určenia právnej skutočnosti, a nie určenia existencie alebo neexistencie práva, keďže niet sporu o tom, že zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami. Podľa žalovaných súd správne poukázal na osobitnú časť dôvodovej správy k ust. § 137 CSP a znenie Komentára k Civilnému sporovému poriadku (C. H. BECK), ktoré citovali a uviedli, že záujmom zákonodarcu bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti/ platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a míňajú sa účelu

žaloby určovacej. Stotožnili sa so záverom okresného súdu o procesnej neprípustnosti žaloby žalobcov o určenie neplatnosti právneho úkonu - kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými v 1. a 2. rade dňa 12.5.2016. Uviedli, že pôvodná právna úprava zakotvená v Občianskom súdnom poriadku neobsahovala všeobecné ustanovenie, ktoré by *expressis verbis* upravovalo príslušnosť žalobného návrhu na určenie právnej skutočnosti, právna teória v tejto otázke nebola jednotná. Prevažovali názory, že žaloba na určenie právnej skutočnosti je prípustná iba za predpokladu, že jej prípustnosť vyplýva *in concreto* z právneho predpisu. V praxi sa však žaloby na určenie právnej skutočnosti (zvyčajne) pripúšťali vo všeobecnej rovine, ak žalobca preukázal na určenie právnej skutočnosti naliehavý právny záujem. Nová právna úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu. Žalobcom zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva právo podať žalobu v takom znení, ako je tomu v tomto prípade. Pre ilustráciu poukázali na niekoľko zákonných ustanovení, ktoré má na mysli ust. § 137 písm. d) CSP, a to ust. § 77 Zákonníka práce, § 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka, § 131 ods. 1 Obchodného zákonníka, znenie ktorých citovali. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mali za to, že podané odvolanie žalobcov je v celom rozsahu nedôvodné.

7. Žalobcovia v odvolacej replike v celom rozsahu odkázali na obsah nimi podaného odvolania a trvali na tom, že podanou žalobou sa domáhajú určenia, či tu právo je alebo nie je v zmysle ust. § 137 písm. c) CSP, a nie určenia inej právnej skutočnosti, a preto súd prvej inštancie vec nesprávne práve posúdil, keď vychádzal z ust. § 137 písm. d) CSP, vôbec sa nezaoberal posúdením merita veci a zamietnutie žaloby odôvodnil jej neprípustnosťou z procesného hľadiska.

8. Žalovaní v odvolacej duplike zopakovali skutočnosti uvedené vo vyjadrení k odvolaniu a trvali na tom, že žalobcovia podali žalobu v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP, pričom právo na podanie žaloby nevyplýva žalobcom v tomto prípade z osobitného predpisu, a preto nemožno takejto žalobe, ani s ohľadom na samotné znenie žalobného návrhu vyhovieť. Podané odvolanie žalobcov pokladali za nedôvodné v celom rozsahu. Navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať im náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Žalobcovia vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných zotrvali na uvádzaných skutočnostiach.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov ako včas podané (§ 362 CSP) a oprávnenými osobami (§ 359 až § 361 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a *contrario*, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné, lebo napadnutý rozsudok nie je zákonný a vecne správny.

11. Žalobcovia v odvolaní uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení otázky procesnej prípustnosti určovacej žaloby súdom prvej inštancie, v dôsledku čoho podľa žalobcov súd nesprávne žalobu zamietol z tohto procesného dôvodu bez toho, aby sa zaoberal jej vecnou opodstatnenosťou a uplatnený nárok posúdil z hľadiska príslušného hmotného práva.

12. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.j. vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú strany podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP) je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo použil správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

13. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a predchádzajúci postup súdu prvej inštancie z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu a v rozsahu námietok žalobcov obsiahnutých v odvolaní a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je opodstatnené a nimi uplatnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP v prejednávanej veci je preukázaný.

14. V danej veci súd prvej inštancie mal za to, že žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú určenia právnej skutočnosti a žalobu posúdil ako procesne neprípustnú v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP vychádzajúc z názoru, že možnosť žalobcov žalovať o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy nevyplýva z osobitného predpisu, ani z ust. § 140 Občianskeho zákonníka.

15. S takýmto hodnotením a právnym posúdením veci sa odvolací súd nestotožňuje.

16. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 OZ), a preto súd prvej inštancie otázku procesnej prípustnosti žaloby žalobcov o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalovanými dňa 12.5.2016 o prevode spoluvlastníckeho podielu pri porušení predkupného práva v zmysle ust. § 140 OZ, správne posudzoval podľa ust. § 137 písm. d) CSP, vychádzajúc zo zistenia, že ide o žalobu na určenie právnej skutočnosti. Túto inak správne zvolenú procesno-právnu normu - ust. § 137 písm. d) CSP však nesprávne vyložil a na zistený skutkový stav aplikoval, vychádzajúc z nesprávneho názoru, že niet osobitného predpisu, ktorý žalobcom umožňuje pri porušení ich predkupného práva podľa ust. § 140 OZ domáhať sa právnej ochrany žalobou o určenie neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu nehnuteľností uzavretej medzi podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností a treťou osobou.

17. Z ust. § 40a OZ vyplýva, že ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu o.i. podľa ust. § 140 OZ, relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa treba dovolať. Ide o jednostranný hmotnoprávny úkon toho, kto je právnym úkonom dotknutý, adresovaný druhému účastníkovi právneho úkonu, a v prípade, že dotknutá osoba nebola účastníkom právneho úkonu, treba jednostranný právny úkon adresovať všetkým účastníkom relatívne neplatného právneho úkonu. V právnej praxi sa ustálil názor, ktorý je naďalej použiteľný aj po zmene procesnej úpravy vykonanej od 1.7.2016 zák. č. 160/2015 Z.z., podľa ktorého dovolať sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu možno mimosúdne oznámením osoby úkonom dotknutej, že sa dovoláva tejto neplatnosti, ale tiež formou námietky účastníka uplatnenou v občianskom súdnom konaní alebo návrhom (vzájomným návrhom) na začatie občianskeho súdneho konania (porov. Zborník stanovísk, správ a rozhodnutí súdov a súdnych rozhodnutí najvyšších súdov IV. str. 425, tiež R 45/1986). V prípade, ak sa oprávnený subjekt účinne dovolal neplatnosti právneho úkonu, je právny úkon neplatný od svojho začiatku (ex tunc) a nenastanú jeho právne účinky v podobe vzniku, zmeny či zániku práv a povinností.

18. Podľa ust. § 34 ods. 1, 2 zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov, práva k nehnuteľnostiam uvedené v § 1 ods. 1, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, vydržaním, prírastkom a spracovaním, práva k nehnuteľnostiam osvedčené notármi, ako aj práva k nehnuteľnostiam vyplývajúce z nájomných zmlúv, zo zmlúv o prevode správy majetku štátu alebo z iných skutočností svedčiacich o zverení správy majetku obce alebo správy majetku vyššieho územného celku, sa do katastra zapisujú záznamom, a to na základe verejných listín a iných listín. Záznamom sa zapisuje i zmena poradia záložných práv z dohody záložných veriteľov o poradí ich záložných práv rozhodujúcom na ich uspokojenie. Ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu alebo neplatnosti dobrovoľnej dražby, okresný úrad vyznačí stav pred týmto právnym úkonom alebo pred dobrovoľnou dražbou; to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka (§ 228 CSP).

19. Odvolací súd zastáva názor, že vo vzťahu k ust. § 137 písm. d) CSP citované ust. § 34 ods. 1, 2 zák. č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) je tým osobitným predpisom, ktorý pripúšťa možnosť žaloby podielového spoluvlastníka nehnuteľnosti o určenie neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu nehnuteľnosti na tretiu osobu pri nerešpektovaní zákonného predkupného práva. Pri uvedenej žalobe smerujúcej k ochrane predkupného práva podielového spoluvlastníka logický dôvod, prečo je potrebné, aby súd rozhodnutím určil (deklaroval) neplatnosť právneho úkonu (kúpnej zmluvy) vyplýva z hmotnoprávneho vzťahu upraveného v ust. § 140 v spojení s § 40a Občianskeho zákonníka v prípade, ak právne účinky dovolania sa relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu dotknutým spoluvlastníkom zmluvné strany neuznávajú, resp. ak platnosť prevodu spoluvlastníckeho podielu zo spoluvlastníka na tretiu osobu pre porušenie predkupného práva je medzi dotknutými subjektmi sporná; v takom prípade rozhodnutie súdu deklarujúce neplatnosť prevodu spoluvlastníckeho podielu, záväzné pre strany sporu a účastníkov zmluvy, je podmienkou pre obnovenie stavu evidovaného v katastri

pred napadnutým (neplatným) právnym úkonom a zosúladienie skutočného stavu so stavom právnym evidovaným v katastri nehnuteľností.

20. Vzhľadom na uvedené, keďže súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu nesprávne zamietol z dôvodu jej procesnej neprípustnosti a spor preto meritórne neposudzoval, odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť, ako napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktorý je vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

21. Bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní po vykonaní dokazovania posúdiť dôvodnosť žaloby, ktorou sa žalobcovia domáhajú poskytnutia právnej ochrany z dôvodu porušenia zákonného predkupného práva a jej vecnú opodstatnenosť podľa príslušného hmotného práva, zabezpečiť si pre svoje závery procesne predpísaným spôsobom dostatočný skutkový podklad, vysporiadať sa so všetkými skutkovými tvrdeniami a relevantnou skutkovou a právnou argumentáciou strán a po vyhodnotení vykonaných dôkazov vo veci opätovne v súlade so zákonom rozhodnúť.

22. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o nároku strán na náhradu trov konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.